

ELŐFIZETÉS:

Egész évre... 12 kor.
Fél évre... 6 kor.
Negyed évre... 3 kor.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyilttér sora 50 fillér.

Bélyegdíj minden hirdetésnél
60 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
könyvnyomdájában fogadtatnak
el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fl.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fl.

A nemzet ünnepe.

Nincs még egy olyan napja az esztendőnek, a mit oly lendületes hazafisággal ünnepelne meg a magyarság, mint a március idusa, melynek közelgésére országsszerte minden községben, a hol némilug is eleven társadalmi élet lüktet — megmozdul a hazaszeretet szent tüzétől lángoló szív és elme, hogy méltó kifejezést adjon e dicső nap történelmileg is fontos jelentőségének.

Csak egy nap választ el bennünket attól a naptól, a mely évfordulója a szabadság, egyenlőség és testvériség magasatos eszmék diadalának. E napon tört fel e hármás láng a Kárpát-övezte szent hazában; e napon iródott be eme hármás eszme nemzetünk sorskönyvébe és vésődött mélyen minden hazafiú fogékony lelkébe.

Szabadság! Egyenlőség! Testvériség! E háromságért küzdöttek nemzetünk dicső halhatatlanjai, az egész világtól megbámult hős honvédek.

Dicső eszmék! vajjon hol vagytok ma, a nemzetek életében oly igen rövid félszázad után?!

A honvédek ezreinek vérével, a haza vértanúinak halálával kiérdemelt szabadságról manapság már nagyon sok embernek nincs tiszta fogalma sem. A szabadság hangzatos frázis most, a melynek örve alatt többen olyan dolgokat művelnek, a mik törvénybe ütköznek. A szabadság szabadossággá fajult és ma már oda jutottunk, hogy nincs tekintély. Egyik az előjárókat szidja, a másik az igazságot osztó bírót gyanúsítja, ismét más a papját, tanítóját rágalmazza, kisebbiti és az ilyen hangvívók azt hiszik, hogy ők a szabadság tiszta eszmetalaján állanak, hogy ők szabadságunkat védelmezik.

És az egyenlőségben vajjon ki botor még manap hinni?

Lépten-nyomon tapasztaljuk azt, hogy az erősebb a gyöngét elnyomja, kihasználja és a kifacsart citromot eldobja. Hol nézik vajjon most azt, hogy a jobban képesített előnyben részesüljön a hanyagabb felett, a rátermettebb a léha felett és a komoly munkás a felületes filiszter felett? A mai kor a protekció kora, a mikor nem az érdemet tekintik, hanem azt, hogy kitől jó az ajánlás, kinek és kicsoda tolja a szekerét.

Avagy egyenlőség az, mikor a legkisebb falu társadalmában kasztokat képezve találunk?!

A jövedelem aránya, a szellemi tőke magasabb percentje, az állás hajszálnyi különbsége elég arra, hogy lenézze egyik ember a másikat és arról kicsinylőleg, lealázólag ítélkezzen.

A háromság utolsója: a testvériség is kihalt rövid félszáz év alatt az emberek szívéből. Az egymásért és a közjóért, a hazáért halmi és áldozatra kész szívek mind kimultak, ismeretlenek a mai kor gyermekei előtt.

Egymást megemészteni, ez a ma uralkodó szellem. A kenyérért való küzdelem zajos harcában testvér testvér ellen kel, jó barát jó barátot taszít félre az utból, csakhogy célt érhesen.

Az önzés csunya fekélye ráült eme érzelmre és azt annyira elfőlte, hogy a legszentebb célt is feláldozza saját egyéni jóvoltának előmozdítása érdekében. Nem testvériség, hanem Kaini-gyűlölet lakozik most az emberekben, ugyannyira, hogy félve, tartózkodva közeledünk egymáshoz, mert nem-e az fog ellenünk törni, a ki alázatos, sima képpel és mosolygó ajakkal közeledett felénk.

A félszáz évvel ezelőtt kiküzdött szabadság, egyenlőség és testvériség eszméi immár nincsenek meg szüzi tisztaságukban közöttünk.

Március idusán még ünnepejük, felevenítjük ez eszméket, de az élet vihara csakhamar kitörli az emlékezetünkéből a hallottakat és visszaesünk az elkorcsosodott társadalom ferde kinövései közé.

E gyors feledést iparkodjunk legyőzni! A közelgő évfordulón a fenkölt gondolkozásuaktól hallott eszméket őrizzük meg drága kincs gyanánt és ne csupán szóval és röpke lelkesedéssel hirdessük e hármás nagy eszmét, hanem törekedjünk oda, hogy munkánkban, szórakozásunkban, társadalmi érintkezéseinkben, szóval minden cselekedeteinkben e háromság legyen vezetőnk:

Szabadság! Egyenlőség! Testvériség!...

Fárbás József.

Nemzeti feladatok.

A magyar nemzet 1867 óta teljesen különös helyzetben van a gazdasági politikát illetően. A nemzet egy része abban a véleményben van, hogy az önálló vámtérület minden baj és rossznak az oka, míg mások viszont azt hangoztatják — és igen helyesen — hogy társadalmilag kellene orvosolni a bajokat, a mi célravezető is volna.

A 40-es években Kossuth és kortársai már eleve felismerték — a veszélyt, a mely a nemzetre súlyos ólomként nehezedni fog. Politikailag nem látszott valószínűnek, hogy céljukat siker fogja koronázni s ezért az utat is, melyen haladni a jövőben akartak, más irányba terelték.

Kossuth a nemzetre appellált!

A nemzetnek második honfoglalásra kellett indulnia, hogy Magyarország gazdaságilag is a magyaroké legyen!

S a célt elérték. A gazdasági önállóság ké-szítette lassankint elő magának az országnak szoroson vett politikai függetlenségét is; s hazánk történeti évlapjai e korszakot jogosan mondhatják ezeketán Magyarország gazdasági és politikai fénykorának, mert 1848 az alapja az immár második ezredébe átlépett Magyarországnak.

Szervekedjünk gazdaságilag!

Legyen Magyarország e haza hű polgárai!

Soha szebb eszmék nem pendültek meg ajkainkon, mint ezek. Mert nem élesre kifent fegyverekkel óhajtjuk célunkat elérni, nem is vad erőszakkal, hanem azzal a kérlelhetetlen hazafias magyar fajpolitikával, mely gazdasági politikához az uralkodó ház is megnyerhető lenne. Öszintébb és egyenesebb beszéd ezen az alapon állva, nem szükséges. Minden magyarul érző kebel tudja, mily cél felé törekedünk s mely uton-módon kívánjuk mi a gazdaságilag erős Magyarországot felépíteni.

Ha egyszerűen elhatározzuk, hogy idegen árucikket nem vásárolunk: ez még nem elegendő. Nagy és mélyreható oka van ennek. Mert a magyarság csak az ország közepén uralja a talajt, egyebütt pedig idegenajku polgártársaink laknak, a kik még mindig — sajnos — az ország lakosságának 42%-át teszik ki.

Telepíteniük kell! Ez legyen az első gondunk! Mindezeket pedig okosan és előrelátóan kell tennünk.

Nem szabad telepíteniük az oláhság tengereinek közepébe! Lépésről-lépésre kell az előre való nyomulást megkezdenünk, hogy így a telepek folytonos összeköttetésben állhassanak magyar testvéreikkel. Az ily telepek kizárólag magyar cikkek legyenek áruandók, hogy így a környék is lassankint hozzászokjék a magyar cikkek vásárlásához. A monopólium tárgyát képező cikkek, mint sót, dohányt ily helyen valamilyen

A „BÁCSKA“ tárcája.

Március.

Irta: GONDA JÓZSEF.

Tavaszi lehelé enyeleg a szellő,
Tavaszi pompában ragyog az ég...
Milliók imája szárnyal fel az Űrhoz
Milliók dalától megreszket a lég!
És mint a régi, harci hűt savára
Az arc kigyul és kardra csap a kar;
Volt-e még valaha szebb tavaszi ünnep?
Zengett-e gyűjtőbb márciusi dal?

Regélj tavasz, regélj a rég' időkről...
Hova fúradtan ér a képzelet;
Hol honfi vér kiömlő róza-pírja
Ástalt virágot, lombot, réteket...
Regélj tavasz... s álomba ring a lelkem
És oly csodás minden mit álmodám;
Tengerbe fullt, tengerbe, vérözönbe,
Jogáért küzdő nemzetem, hazám!

S már bontja szárnyát felettünk az éjjel...
De im az éjben fákllyák köde leng:
Felzúg a „Talpra“ s hív zenéje hangján
A Kárpát orma vissza-visszacseng!
Mondák, regék, legendák hős korának
Álomvilága újra visszatért...
S ha volt egy csepp vér még a honfi szívében
Mosolyogva adta azt is a honért!

Óh március, te tört adál kezébe
Caesar fúának, tört adál nekünk;
A jelszavad volt: vesszen a mi zsarnok,
Mi céda, gaz, mi álnok s ellenünk.
S hiába sújt a porba milliónyi had,
Maroknyi nép im új erőre kel,
S ki bírna vajh egy ifjú, büszke nemzet
Rajongó, forró honszerelmével?

Utód megállj, borulj e néma rögre,
A hol halált halt anyai anyyi szent,
A hol kiömlött vérük a nagyoknak,
Kik már pihennek némán, odalent.
Mondj egy imát, mely ég felé tör, szárnyal
S ha ajkad buzgó szent imára kel:
Áldott a hant, a sir, a tört heresztfa,
Áldott a hős vértanú vére!

Egy ezredév rohant el már felettünk,
Ezer tavasz szellője hordja szét:
Világ csodál s tanul, rettegni, félni
A szittya-nemzet kardját és kezét.
Óh mert hiába sújtják földre, porba,
A hős nép ujult erőre kel...
S ki bírna vajh egy ifjú, büszke nemzet
Rajongó, forró honszerelmével?...

MEGHALT.

A családi kör egytűt van azon csendes esték egyikén, amelynek csodálatos bája, varázsa, abban a kedves egyszerűségben rejlik, amelyet csak az otthon nyújthat.
A vacsorának vége. A nagyobbik leányka segít a cselédnek az asztal letakarításánál, míg a kisebbik leányka és a fiú az apa mellett ülnek a diványon és fag-

gatják kérdéseikkel, amikor, mint ma kivételképen, felelőkedvében kápiák. Mert többnyire rosszkedvű, szó-talan, nem derül föl csak otthonában, de ott is csak ritkán annyira, hogy gyermeveivel játszadozni, kérdéseikre felelni, hosszabb ideig kedve legyen.

Ma kivételesen jobb a kedve, felelget, kérdezet.

Különös előszertettel kíséri a nagyobbik leány iskolai haladását figyelemmel, ellenőrzni leckéit, segít neki, magyarázat, ami a rendkívül értelmes, ügyes gyermeket, nagy örömmel tölti el.

Sokszor megelőzi a következő leckével társait az által, hogy atyjától otthon megkérdi a legközelebbi következő dolgokat, és annak magyarázata nyomán könyveiben halad.

Igy ma is oly tárgyat pendit meg, amelyet csak későbbi órán fog a tanár magyarázni.

— Apa kérem, kik voltak a „meghaltak“, akiket, mint Horváth tanár úr ma magyarázta, a közgyűléseken nem akartak megválasztani? A tanár úr azt mondta, hogy majd a jövő héten tanuljuk.

— Hát gyermekem, az igen érdekes jelensége volt a magyar szabadságharc utáni korszaknak. Azt tudod, hogy az 1848—49-iki szabadságharcnak az orosz segítséggel való leveretése után, mily szomorú idő következett. Mely gyász borult akkor az egész országra. Megfosztottak bennünket alkotmányunktól, szabadságainktól. Magyarországot osztrák tartományyá süllyesztették és német rendszer szerint kormányozták. Az adót, az ország megkérdése nélkül önkényesen vetették ki és hajtották be, minden német irányban, német szellemben ment, és a magyar soha se kapott igazságot a német tisztségviselőktől. A magyar nép ebben a szomorú korszakban csendes megadással tűrte a német uralmat, várva a sors jobbra fordulását. Ebben az időben szegyenek és bűnök tekintették, hogyha magyar ember a haza ellenségeivel bármiben is érintkezett. Ennek dacára akadtak olyan szomorú alakok, akiket a rút önzés arra vitt, hogy a német szolgálatába álljanak,

olcsóbban kellene a kormánynak átadnia, hisz magunkért áldozunk, a magunk gyarapodására teszünk mindent.

S ha így lassankint a magyar ipar biztos piacokat talál magának, nagyobb tér fog előtte állani s akkor gyorsabban haladhatunk e gazdasági honfoglalás nagy harcában.

Tömörüljünk, ez a fő. Ha üzletben vásárlunk, mutassa elő a kereskedő azon cikkeket, melyek boniak. A magyar kereskedő hazafiasságára mindenkor számíthatunk. S ha nem csálnak a jelek, úgy gazdasági életünk tökéletes lesz.

„Ne vegyünk idegen cikkeket!”
Ez legyen széles e hazában a jelszó.

Március idusa.

Vármegyénk hazafias népe, a nagy idők dicső emléknappján — március 15-én — igaz lelkesedéssel ünnepel. Ezeket az ünnepeket közöljük az alábbi tudósításokban, melyek jelzik, hogy mennyire néptünk szívéhez fűződött és forrott ez a nap, a szabadság szent napja. Az ünnepekről a következő tudósításokat vettük:

Zomborban. Az ünnepély programja: I. 1900. évi március hó 15-én este 6 órakor a városbaza nagyszobájában: Rákóczy nyitány. Kéler Bélától. Játssza a kaszinó egyetli dalára zenekara. 2. Elnöki megnyitó. Mondja Vértési Károly rend. bizottsági elnök. 3. Talpra magyar. Szotyori Nagy K. Éneklő a kaszinó egyetli dalára. 4. Ünnepi beszéd. Mondja Szalay Frigyes. 5. Március 15. Incedy Lászlótól. Szavalja Prokopy Imre. 6. Hymnus. Éneklő az iparos dalára. II. Ugyanaznap este 8 órakor a polgári kaszinó helyiségében társasvacsora. Egy teríték ára 2 korona 40 fillér. A vacsorán hölgyek is részt vesznek.

A zombori felső kereskedelmi iskola tanártestülete és ifjúsága is hazafias lelkesedéssel áldoz a nagy nap megszentelt emlékezetének. A kereskedelmi iskola tanári testülete ezzel is fényes tanubizonyítást adja, hogy kulturális hivatásának magas szintű munkáját az igaz magyar hazafias érzés szelleme lengi át. Az ünnepély programja a következő: 1. Talpra magyar. Éneklő az ifjúsági énekkar. 2. Március 15. Költemény Trenesény Károly tanártól. Szavalja Drázsits M. felső o. t. 3. 1848. március 15. Emlékezés. Irta és felolvassa Bokor A. felső o. t. 4. Petőfi és Jókai. Költemény Ábrányi E.-től. Szavalja Kókay K. felső o. t. 5. Rákóczi-induló. Cimbalmos előadja Piery A. felső o. t. 6. Kossuth sirja. Költemény Ábrányi E.-től. Szavalja Schön S. felső o. t. 7. Hymnus. Éneklő az ifjúsági énekkar. 8. Magyar dalok. Előadja az ifjúsági zenekar. Az ünnepély kezdete d. e. 8 órakor.

Uj-Verbászon. Az új-verbási kaszinó mint minden évben, úgy ez évben is méltó ünnepélyvel üli meg a magyar szabadság feltámadásának évfordulóját. Az ünnepély március 14-én este 8 órakor a kaszinó helyiségében tartatik meg a következő programmal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Szózat. Éneklő a dalára. 3. Szózat. Előadja Kramer Márton. 4. Honfidal. Éneklő a dalára. 5. Ünnepi beszéd. Tartja Székely Sándor gimn. tanár. 6. Szózat. Tartja Pechan József. 7. Tavasz elmúlt. Éneklő a dalára. 8. Szózat. Előadja Ferencz Miklós gimn. tanár. 9. Hymnus. Éneklő a dalára.

Gomboson. A gombosi központi „Polgári olvasókör” tradícióhoz híven az idén is fázadozik a március 15-iki néptünnepély rendezésén. Több férfi és hölgy-szavaltól nyert meg e nemes ügynek. Diszónokul Herényi Márton állomásfőnök kéretett föl. Az anyagi karral kiékesített dalárda már szorgalmasan tanulmányozza a hazafiaságtól duzzadó magyaros darabokat. A program fölötté változatos, melyben a családok érdeklődésének fölkelése végett az egyesített állami iskolásgyermek is tevékeny részt vesznek. Ha az idő meg nem bűsítja a kivonulást, szép ünnepély ígérkezik. Elhatározottak, hogy az ünnepélyt társas vacsora követendi, melyen az egyenlőség nagyobb dokumentálása céljából hölgyeink szintén részt vesznek.

attól hivatalt vállaltanak, csak azért, mert a német örömmel kapott rajtuk és jól is fizette, eléptetésben részesítette, hogy a nemzet jogos felháborodásával szemben rámutathasson ezekre a gyászalakra, mint a kik „magyar” létükre meg vannak a rendszerrel elégedve, sőt annak tényezőivé is váltak.

A nemzet elkeseredetten nézte ezen a baza iránti kötelezettségükre megfedekezett alakok működését és amikor elkövetkezett az ideje, megboszlotta ezt az árulást.

Az alkotmányos rendszer részben való visszaállítása és a német hivatalserög kivonulása után, szükségessé vált az egész hivatalnoki kar megújítása, új tisztviselők választása. Itt a hazafias érzelmű közönség igyekezett megjutalmazni azokat, akik az elnyomatás idejében a legtöbbet szenvedtek a hazáért és nem egy városban a több jelölt közül azt választották meg polgármesterré, aki hosszabb ideig ült Josefstadban, a börtönben, a szabadságharcban való részvétele miatt.

És ha ilyenkor azon gázmagyarkak közül akadt pályázó, akik a német uralom alatt is szolgálatot vállaltak volt, azoknak a jelölése ellen egyhangulag tiltakoztak a közgyűlések, ezzel a szóval: „Meghalt!”

Aki a hazája ellenségével cimborált, az a magyar népnek meghalt, akármily egészségben, jó módban és magas címmel élt is meg.

Ámuló okos szemekkel figyeltek a gyerekek erre az előadásra.

Egyszerre csak megszólal a kis Lajoska, a gondolatmenetnek minden látható összefüggése nélkül:

— „Apuka, jár a postásbácsi a mennyországba is?”

— Mért kérdezed fiam?

— „Hát hogyan hozhatott nekem a nevemnapjára kardot, amit a mamuka kiltött, hiszen azt mondjátok, hogy a mamuka meghalt.”

Pataj Sándor.

Uj-Szivacon. Az 6- és uj-szivaci dalárda a szabadság feltámadásának ötvenkettedik évfordulóját emléktünnepélyvel üli meg, a melynek műsora a következő: I. 1900. március 15-ikén d. e. 9 órakor háláadó istentisztelet a róm. kath. templomban. II. Este 7 órakor Huber szállodája nagyszobájában: Ünnepi megnyitó. Tartja Rakita László. — Szózat. Éneklő a dalára vegyeskara. — Március Idusán. Irta Herold Gyula B. Szavalja Topál M. Imre. — Nagy idők. Irta Toikos László. Szavalja Hetteszheimer Juliska k. a. — Emlékbeszéd. Tartja Herold Gyula B. — Hymnus. Éneklő a dalára vegyeskara.

Ó-Becsén. Március 15-ikét az ó-besei magyar Népkör szokott fényvel fogja ez idén is megünnepelni. A diszbeszédet Csopor Gyula ny. főszolgabíró mondja. Egy iparos és egy gazda fiatalember szaval, a dalkör énekel és a Szt-István-terem levő Szabadságszobrot szentmise után megfogják az egyetek koszorúzni.

Szabadkán a Nemzeti kaszinó március 15-ét saját palotájának dísztermében ünnepli meg. Az estély programja a következő: A Szabadkai Dalárda nyitánya (Hymnus). 2. Dr. Lipozenits László ünnepi beszéde március 15-éről. 3. Dr. Csillag Károly költeménye. 4. Dr. Balogh Lajos emlékbeszéde a kaponyai hősről. 5. A Dalárda „Szózat”-ot éneklő. A műsor után ünnepi bankett. A bankett esti 8 órakor kezdődik. — A szabadkai ipartestületi dalárda, mint minden évben, az idén is kivonul a szabadságharc vértanújának, Paganininek sírhelyéhez. Az ünnepély programja a következő: Az emlékoszlop megkoszorúzása. Szózat. Éneklő az ipartestületi dalára. Emlékbeszéd. Elmondja Hirth Lipót. Talpra magyar. Szavalja Majland György. Előre. Költemény Tóth Kálmántól. Szavalja Gönczy Károly. Hymnus. Éneklő az ipartestületi dalára.

Zentán. Március 15-ikét a zentai függetlenségi kör következő programmal ünnepli meg: 1. Március 15-én reggel 8 órakor gyülekezés a kör helyiségében, Gerber Jakab vendéglőjében, honnan az alsóvárosi templomba vonulnak zászló és zenezők mellett a 9 órakor tartandó istentiszteletre, istentisztelet után kivonulás a felsővárosi sírkertbe, hol az elesett honvédek sírja megkoszorúztatik és Erdújehelyi Menyhért alkalmi beszédet mond. 2. Esti fél 8 órakor a kör helyiségében szavalt és felolvasás és ezek után társasvacsora lesz.

Adán is megünnepeli március idusát. Az ünnepély programja. 1. Gyülekezés. 1. Csütörtökön reggel 8 órakor minden egyet saját helyiségében gyülekeznek. 2. Fél 8 órakor kiindulás a Kelemen-terre. 3. Negyed 9 órakor bevonulás a r. kath. templomba. 4. 9 órakor háláadó istentisztelet. II. Kelemen-terem. 1. Hymnus. Éneklő az adai dalkör. 2. Emlékbeszéd. 3. Talpra magyar. Petőfőtől. 4. Kossuth-induló. Éneklő a dalkör. 5. Kivonulás az emlékereszthez. III. Emlékereszthez. 1. Emlékbeszéd. 2. Az emlékereszt megkoszorúzása. 3. A honvédek emlékét. Molnár Sándortól. 4. Szózat. Éneklő a dalkör. 5. Visszatérés.

Pacséron. Pacsér község hazafias közönsége a magyar „Szabadság, Egyenlőség, Testvériség” sziltesése napjának évfordulóját, március 15-ét szép emléktünnepel ünnepeli meg. Az emléktünnep sorrendje: 1. Reggel 9 órakor istentisztelet az ev. ref. templomban. 2. Reggel 10 órakor a község háza udvarán: a) Hymnus. Éneklő a dalára; b) Csak magyarok legyünk. Szavalja Kincses Sándor; c) Nyugosznak ök. Éneklő a dalára; d) Emlékbeszéd. Tartja Hajdu Zsigmond; e) Hymnus. Éneklő a dalára; f) Előre. Szavalja Lakos Sándor; g) Szózat. Éneklő a dalára.

Ó-Morovicán. Ezen örökké emlékezetes nemzeti ünnepet, a hármas eszme születésének évfordulóját Ó-Morovica község közönsége is méltóan ünnepli meg. A polgári kör által kiköltött ünnepre rendező bizottság nagy plakátokkal hirdeti a nagy nap megünnepelését és hívja meg a közönséget az ünnepélyre, melynek műsora a következő: 1. Emlékbeszéd. Tartja id. Kovács Gyula. 2. Nemzeti dal. Szavalja Eötvös Ferenc. 3. Kossuth él. Szavalja Nagy Balint. 4. Március 15-én. Szavalja Faragó József. 5. Előre. Szavalja ifj. Kovács Gyula. 6. Az ország zászlója. Szavalja Simon János. 7. Feltámadás. Szavalja Faragó József. 8. Záró beszéd. Tartja Schadt Ignác.

Baján. Hagyományos kegyelettel ünneplik városunkban a magyar szabadságharc hajnalhasadásának évfordulóját. Az agg honvédek a deléltől folyamán háláadó istentiszteletre vesznek részt a plebánia-templomban, a hova dobpergés és trombitaszó mellett vonulnak. — A legtöbb iskolában emléktünnepet rendeznek, a hol szónoklatokban és szavaltokban méltatják a nagy nap jelentőségét. Este társas vacsorára jönnek össze a nagy idők tanúi. — A kaszinóban is lesz diszvacsora március tizenötödikének megünnepelésére.

A horvát történetírás.

Vaskos volumenben kitérő indexszel a horvát történetírás regisztrát publikálta közlelebről a Magyar Tudományos Akadémia. A most megjelent, közel nyolcszáz oldalos kötet csak első fele a horvát történeti repertoriumának. Második fele, a jelen kötet bevezetésének ígérte szerint, még ez év folyamán elkészül és publikáltatik. Együtt a két kötet, felszázad horvát munkásságának adja a képet, 1850-től 1900-ig. Hozzávetőlegesen meg sem tudjuk becsülni mekkora érték, mekkora taunóság, hogy nekünk is közkinccsé válik a horvát történeti kutatás. A mi historikusaink nem igen tudnak szíval s mindaz, a mi horvát anyag és földolgozás a Drávántul látott napvilágot azóta, hogy fölhagytunk a latin nyelv közhasználatával, nálunk jóformán terra incognita. Viszont ugyanígy vannak velünk horvát földön. Kölcsonón nem ismerjük egymást, a kik inuenonnan kilenc évszázad óta egy államban élünk, a kik századokon át barcoltunk egymás oldalán közös ellenségek ellen. A szóban forgó kérdéstről kissé nagyon is messzi elkalandozás volna azt fessegetni, hogy a magyar és a horvát faj között mint lazult meg a testvériség köteleke, hogy mikor, milyen körülmények között, mi oknál fogva támadt közöttünk örvény, hogy mely érdekek, szabatosabban szólva, mely indulatok és szenvedelmek tették ezt az örvényt majdnem áthidalhatatlanná. Az a kapocs, a mely közöttünk még ma is megvan, merőben közjogi természetű s az a viszony, a melyben

egymással élünk, hogy magyarán beszéljünk, nem kedves és nem építletes egyik félnek sem. Hogy ezen a viszonyon, a mely már elég régi keletti, eléggé megalapodott, a mely már mind a két fajban az idő és a megszokás által félig-meddig vérbelséggé változott, lehet-e változtatni? nem olyan kérdés, a mit hebelburgán dönthetne el a hővért optimizmus. A kölcsönös megismerkedés, a szellemi értékek viszonyos kicserélése csaknem csodát tehetne. Jobbára vértelen kimerák, agyremek, ábrándok, a mik a két fajt egymástól elválasztják, a miktől nem láthatják és nem is akarják látni egymást igaz valóságukban. A horvát történetírás eredményeinek áttitése, hozzáférhetővé tétele a magyar tudománynak, mintha olyan kezdemény volna, a minek jelentősége nem pusztán tudományos, de inkább politikai kísérlet. Szinte megfoghatatlan, hogy olyan sokáig ellehetett a magyar történetírás a horvát történetírás ismerte híján s hogy a horvát történetírás elless még ki tudja meddig, a magyar történetírás ismerete nélkül. Nyolcszáz év óta minden, a mi ezen a földön történik, közös s mi uncák ezen az egységes és oszthatatlan örökségen kicsinyesen és igazságtalanul vitázunk. Ha valami, úgy a mult alapos és lelkes ismerete világosít föl arról, hogy minő hibák, tévedések, félreértések lazíthatják meg a magyar-horvát viszonyt annyira, hogy az egymáshoz simulás helyett, a mi századokon át volt szokásunk és életkérdésünk, ma ellenségesen nézünk egymással farkasszemet. És a horvát történetírás repertoriuma arra is figyelmeztet minket, hogy a kölcsönös megismerkedés dolgában éppen a magyar állam viseli magát a legközömbösebben; hogy a zagrabi egyetemen nincs katedra, a melyről a magyar irodalmat, históriát, művészetet hirdetnek, annak a horvát ifjúságnak, a mely Szent István országának, tebat a magyar államban polgára.

Azonban térjünk vissza a horvát történelmi repertorium ismertetésére, a melyet Margalics Ede egyetemi professzor állított össze minden dícséreten feltűllő szorgalommal és erudícióval. Az első kötet, a mely már megjelent, száz kötetben szétszórt kétszáznyolcvanhat históriai értekezésnek adja hosszabb-rövidebb, de mindig precíz és mindig taunóságos kivonatát. Horvátország legősibb históriai dokumentumai a VI—XI. századokból, a mikor a horvát föld még nem volt a magyar szent korona tagja, viszonylag a legkevésbé érdekelhetnek minket. A XI. században szent László és Kálmán királyok Magyarországhoz csatolják a horvát földet s azóta a horvát történet épp úgy integráns része a magyar históriának, mint a horvát föld Magyarországnak. Az Árpád-királyok a horvát föld és Dalmácia megtartásáért véres harcokat vívtak. A viszony a magyar és a horvát faj között az idők folyamával mind szorosabbá és mind bensőbbé vált. Az Anjouk, a mikor meg akarják szerezni Magyarországnak az Árpád-ház magvaszakadtával gazdátlanúvá vált koronáját, Horvátországra és a tenger-mellékre támaszkodnak. Horvát forradalmi párt emeli rövid időre trónra Durazzói Károlyt, Nagy Lajos király halála után. A forradalom fogságba ejti a királynékat, Erzsébetet és Máriát, Nagy Lajos özvegyét és leányát. A mohácsi csatáig a horvát horvát nemzet együttesen áll gátul a mohammedán hódítás útjában. A mozhim invázió Horvátországot még a mohácsi csata előtt elárasztja; Hunyadi Janos és Mátyás király győzelmes hadjárataiban, aztán II. Ulászló és II. Lajos alatt mennyi magyar és horvát vér folyt el a közös kűzdelemben, hány horvát család vált érzésben és nyelvben magyar oligarkává. A Frangepánok és a Zrinyiek a középkorban kezdik meg históriai szereplésüket. A XVI. században aztán a horvát vérel keveredett olasz vér adja a legnagyobb politikuskokat és diplomatákat. Fráter György a XVI. század legnagyobb, mai napig rejtelmesnek tetsző politikai és diplomata zsenije, Horvátországban született félig horvát és olasz családból. Kiváló pap és még kiválóbb katona, a mohácsi csatát közvetlenül megelőző időben Berizló Péter, a kinek vitéséget, martir halálát Magyarország és a kereszténység védelmében krónikák és históriák énekel hirdetik. A politikuskok és a diplomaták galériája pedig ebből az időből példátlanul változatos és gazdag. A XVI. században éltek: Brodarich István püspök és kancellár, a kinek emlékirata is van a mohácsi csatáról, a Frangepán Ferenc franciskánus barát, egri püspök és kalocsai érsek, Stasileo Janos erdélyi püspök, Verancesics Antal, a primás, a historikus, előbb Janos, aztán Ferdinand és Miksa királyok diplomatája, hogy csupán a legillusztrisabb neveket soroljuk föl. Ezeknek a nagy politikuskoknak kortársa Zrinyi Miklós, a szigetvári hős.

Annak illusztrálására, hogy a horvát történelmi repertorium mennyire taunóságos, hogyan bőviti a magyar históriai tudást, alig hozhatnánk föl jellemzetesebb példát a Pethő Gergely eseténél. A Pethő Gergely, Róvid magyar krónikája 1660-ban jelent meg legelőször Bécsben, több mint harminc esztendővel a krónika író halála után. A magyar história írás története csupán annyit tudott Pethőről, a ki krónikáját magyar nyelven írta, hogy 1626 táján halhatott meg; de sem életéről, sem családjáról nem tudott semmit. Az csak hozzávetés, még pedig alaptalan hozzávetés volt, hogy — mert Pethő sokat és alaposan foglalkozott krónikájában horvát dolgokkal, Zrinyi Miklósnak, a poétának, volt iródeákja. A repertoriumból megtudjuk, hogy Pethő Gergely ősei Korvin Jánossal kerültek Horvátországba, hogy Korvin János bántága alatt a kivándorolt Pethő előkelő tisztiséget viselt, nagy birtokadományokat kapott. Pethő Gergely pedig, a ki a Róvid magyar krónikát sok rendbeli fő históriás könyvekből egybeszedte és összeírta, arisztokrata volt és Horvátország főkapitánytisztjét viselte. A főkapitánytságot 1596-ban Keglevich Janos után kapta. Egy év multán lemondott tisztéről, a mint sejtetni lehet, a német generálisok hatalmaskodása miatt. Tagja a horvát országgyűlésnek és képviseli Horvátországot egynéhányszor a pozsonyi magyar diétán. A mint most már hitelesen megállapítható, 1629-ben halt meg, családi prédikátuma de Gerzseny, utóda ma is vannak Horvátországban.

Mindent összefoglalva, a Horvát Történelmi Repertorium jelentős bővítése a magyar históriai tudománynak. Az Akadémiát a publikálásért, Margalics Ede professzort kitűnő megszerkesztéséért föltétlen dícséret illeti. Ha ez a munka, a mely vitathatlan elismerése a horvátok történelmi munkásságának, a gyümölcsözős mellett a két fajt is közelebb hozná egymáshoz, tódvő fordulat dátumát jelentené a nemzetiségi politikában. Lehetetlenség nincs benne, talán valótlanszintiség is kevés. Minél jobban ismerjük multunkat, a mely közös a

horvátal, annál kevésbé értjük a jelen állapotokat. Az egytől tartozás szűksége ma éppen oly kategorikus, épp olyan parancsoló, mint volt a múltban. A mi pedig szükség, az, ha várat is magára, de bekövetkezik a dolgok erkölcsi és logikai rendjén fogva. Fatális volna mindkettőnek, ha még sem következnek be.

Junius.

Ujdonságok.

Kinevezés. A budapesti főügyész Schön Rezső zombori ügyészéi irnokot, a szolnoki ügyészéhez irnokká nevezte ki.

Tisztelgések. Hauke Imre Zombor város polgármesterénél hivatala elfoglalása alkalmából múlt vasárnap délelőtt a zombori kir. állami főgimnázium és a zombori felső kereskedelmi iskola tanári kara, a zombori iparoskör, ipartestület, iparos dalárda és az árucarnok küldöttsége tisztelgett. Az üdvözlő beszédekre Hauke Imre nagy hatást keltett szép szavakkal fejezte ki köszönetét az egyes küldöttségeknek.

Egyházmegyei hír. Az ó moroviciai lelkész plébániái rangra emeltetvén Schadt Ignác ottani lelkész plébánosá kineveztetett.

Uj kongressusi képviselő. Eszterházy Pál herceg elhalalozásával megtresedett Baja városi autonómiai kongressusi képviselői állásra, Eszterházy Miklós gróf 6 szavazatával szemben, Csáky Albin gróf választott meg.

Elbocsátás. Hoffmann Mátyás újvidéki kir. főgymn. r. tanár, tart. honvédbadnagy, szolgálati kötelezettségének teljesítése után viselt tisztviselői rangfokozatának megtartása nélkül, saját kérelmére a honvédség kötelekező elbocsátott.

Szabad lyceum. A zombori szabad lyceumban vasárnap délelőtt az iparoskör nagytermében Szobotka Rezső kir. főmérnök tartott közérdekű, remek szép előadást. A kiváló előadó kitűnő szaktudása és gazdag gyakorlati tapasztalataiból merített, magas színvonalon álló modern eszméket hirdetett a családi fészekről, a lakóházról. Különösen leköthető hallgatóságának figyelmét, amit az egészséges lakóházzal előadott. A szellőzés és világítás kérdéseiben adott megszívlelésre méltó tanácsokat. Előbbire vonatkozólag a lakás jó szellőztetése és napos fekvése egyik főkövetelmény, utóbbira pedig a mesterséges világítás helyes megválasztása. E tekintetben a villamos világításnak feltétlen előnyét hangsúlyozta a többi mesterséges világítás felett, amely élelőfogyasztással nem járván, lakásaink levegőjét legkevésbé rongja s nagy fényképző erejénél, könnyű kezelhetőségénél és olcsóságánál fogva mindenképen első helyen érdemel figyelmet. A nagyszámú közönség feszült figyelemmel hallgatta kiválóan vonzó előadását és osztatlan tetszéssel kísérte. Előadása befejeztével pedig a tudós előadó iránti hálájának és elismerésének lelkes tapsokkal és eljenzésekkel adott kifejezést. A szabad lyceumnak sok ily derék és érdekes előadást kívánunk. — A szabad lyceum első ciklusának befejező előadása e hó 18-án lesz. Szmik Antal fog a város háza nagytermében d. u. 4 órakor előadást tartani „Nemzeti motívumok a magyar hazáiparban” címen. Az előadásban a hazáipari kérdések ezen alapos ismerője remek, szágos hírű gyűjteményének nevezetesebb tárgyait is be fogja mutatni. Közönségünk, kinek egy része Szmik Antal gyűjteményét már ismeri, általános érdeklődéssel várja, hogy újabb gyönyörködhesse a nagyrészt műtárgyakban.

Gergely napja. Tegnap Gergely napján névnapja volt Buday Gergelynek, a zombori főgimnázium kitűnő hittanárának, társadalmi életünk népszerű, közkedvelt tagjának. Ez ünnepeles alkalomból tisztelőinek és barátainak egész serege üdvözölte és kívánt neki minden jókat. Az igaz szívből fakadt jókívánságokhoz a magunk részéről is örömmel hozzájárulunk és kívánjuk: „Vivat ad multos annos!”

Kamarai jubileum. Nagy ünnepségre készül a szabadkai ügyvédi kamara. F. hó 25-én fennállásának 25 éves jubileumát fogja ünnepelni. Az ünnepély alkalmából a kamara helyiségeiben dísz-köszöntés lesz, amelyet fényes lakoma fog követni. A meghívókat a napokban küldik szét.

Pályázat. A prigrévia-szentiváni postamesteri állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények 2 hét alatt nyújthatók be a temesvári posta és táviró igazgatósághoz.

Az ötkoronások. Március 15-ikétől kezdve már nemcsak ropogós, de csengő ötösök is lesznek. Ezt ugyan nem lehet majd a cigány homlokára ragasztani, de hiszen ez a virtus már ugyis csak a mult hagyományai közé tartozik. Ebből a szempontból tehát nem kell aggodnunk, hogy forgalmi bonyodalmat fog okozni. A magyar ötkoronás leírása a következő: A képlapon öfelségének mellképe látható a következő körirattal: „Ferencz József I. K. A. Cs. Es. M. H. S. D. G. Ap. Kir.” A hátapon gyöngyörből alakított körben Magyarország aranyos címere látható. A gyöngyörön kívül, alul nyitott babérokoron van, melynek nyitott levelei között a magyar korona van. A címer alatt, egy kis táblán 5 korona értékjelzés között a veretési évszám olvasható. Az érme sima karimáján mélyített betűkkel e szavak olvashatók: „Bizalmam az ősi erényben.”

Megégett gyermek. Megrendítő szerencsétlenség történt a mult héten Bács-Vaskúton. Leitner Lőrinc ottani asztalosmester kis fia a konyhában néhány szál gyufát vett magához és azt a műhelyben gyújtotta. A kis, három és fél éves gyermeknek veszélyes játéka közben meggyulladt a műhelyben főlhalmozott gyaluforgács és a tűz gyorsan továbbárpódzott. Mire a házbeliek a tűzet észrevették, a műhely már lángban állott és az ártatlan gyermek is ott égett.

Névmagyarosítás. Scharfenberger Sándor csurogi lakos a saját, valamint gyermekei Sándor, Kálmán, Ferenc, Mari, László, Erzsébet, Margit és Ilona nevét a belfügyminiszter engedélyével „Sarközi”-re magyarosította.

Kovács Pál beszéde. Kovács Pál Zenta város országgyűlési képviselője a parlamentben, a kereskedelemügyi költségvetés tárgyalása alkalmából nagyszabású beszédet tartott. A képviselő beszédének legkimagaslóbb része: a Duna és Tisza közötti csatornázás kereskedelmi szempontokból való nagy fontosságának megvilágítása volt. A csatornázás az ő tervei szerint Zentát és Szabadkát is érintené, a mi ha megvalósulna, ugy többek között Zenta városának is kiszámíthatatlan előnyököt biztosítana. A kitűnő beszéd felölelte még a kisipar állami és társadalmi támogatásának módzatait. A szakszerű, nagy tanulmányokon alapuló sikerült beszéd pártkülömbőség nélkül osztatlan tetszésben részesült. A megnyerő modoru szónok beszédét a ház minden oldala felől, sűrűn felhangzó tetszés nyilatkozások tarkították. A beszéd elhangzása után igen sokan, különböző pártállású képviselők gratuláltak a sikerült beszédhez. A gratulálók közt első sorban ott volt Hegedűs kereskedelmi miniszter is. Kovács Pálnak ezen legutóbbi parlamenti szereplése, Zeután is nagy lelkesedések és örömmel lett kutforrása. A zentai gazdákör nyomban melegbangu sürgönyben gratulált Kovács Pálnak. A nagy közönség köréből pedig másnap, több száz aláírással ellátott sürgönyt küldtek a szeretett országos képviselőnek.

Sándor község átkebelezése. A belfügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Szabadka város közönségéhez leiratot intézett, hogy Sándor községnek közigazgatásilag Szabadkához leendő csatolattása tárgyában Bacs-Bodrogh varmegye közönségével lépjen érintkezésbe. Ily értelmű tárgyalások már két ízben, még pedig 1874 és 1888-ban folytatásban voltak, azonban részben a megyei törvényhatóságok, s még nagyobb részben Sándor községnek ellentállása folytán mindkét ízben eredménytelenek maradtak. A miniszterelnök átiratát s a községnek Szabadkához való csatolásának szűkségességét azzal indokolja, hogy mintán az állatfajalom szabályozása céljából hozott határozatok alapján Szabadka szab. kir. városnak kisebb állategészségügyi kerületekre való előnyös felosztását Sándor község kedvezőtlen fekvése nagy mértékben hátráltatja a közérdek megkivánja, hogy Sándor község közigazgatási hatóságáról lemondjon és közigazgatásilag Szabadka város területébe átkebeleztesse.

Apáca az iskolaszékben. O-Becséről írja tudósítónk: Érdekes és bizonyára parját ritkító választás történt O-Becsén. A rom. kath. tanítótestület a közoktatásügyi törvényben alapuló jogánál fogva, az iskolaszékbe két apácát küldött ki szótöbbséggel. A tanítótestület a feletti örömben, hogy a tisztelendő iskolai rendeletileg a tanítótestület rendes tagjaivá avattattak, megválasztotta Maria Jakoba és Maria Gratiana tiszt. nénet tanítótestületi képviselőül az iskolaszékbe. Az óbecsei iskolaszék büszke lehet arra, hogy a 24 tagból álló tanítótestület két tiszt. néne képviseli, akik az ő galamb-lelkületükkel bizonyára a legjobb irányba vezérik az iskolaszéket.

Kivándorlások korlátozása. A belfügyminiszter érdekes leiratot intézett a napokban a kivándorlás korlátozása tekintetében a varmegyékhez. A belfügyminiszter felhívta az egyes megyéket, hol a kivándorlás nagyobb mérvet öltött, hogy utasítsak alantas hatóságokat az irányban, miszerint a kivándorló szándékozókkal lehetőleg személyesen is érintkezésbe lépve, ezen kivándorlások okait nyomozzák ki. A kivándorlók előtt ezen vállalkozásaik veszélyét feltárva, szándékukról lebeszélni igyekezzenek. Az esetleg kinyomozandó kivándorlási ügyek ellen pedig erőlyesen járjanak el. A belfügyminiszter felhívta továbbá a hatóságokat, hogy a menyniben ezen mozgalom valamely helyi, társadalmi vagy gazdasági viszonyokra vezethető vissza, azok javítása iránt saját hatáskörében is intézkedjék, illetve a szűkségesnek mutatkozó intézkedések iránt az illetékes felsőbb hatósághoz tegyen indokolt előterjesztést. Felhívta végül a belfügyminiszter a hatóságokat, hogy eljárásuk eredményéről a belfügyminiszterhez mielőbb jelentést tegyenek, illetve azon egyének utlevél ajánlati tablázatát, kik Amerikába utazási szándékuk mellett megmaradnak, ha az ellen egyéb törvényes akadály fenn nem forog, a belfügyminiszterhez sürgősen ismét terjeszsek fel. Ugyanis megtörtént, hogy egyes szegényebb emberek, mután otthon már mindent eladtak és Amerikába készültek, hogy utleveleiket mielőbb megkaphassák, feljönek Budapestre és itt várakoznak utlevélre több-ször 2-3 hétig, míg az alispán felterjesztése megérkezik. Ezalatt persze elkülik utiköltségeiket és legtöbb utlevél nélkül megy világá. Ha törvényes ok fenn nem forog, a hatóságok nem akadályozhatják meg a kivándorlást. Ez utóbbi esetben tehát a felek érdeke követeli, hogy mielőbb megkaphassák utleveleiket és a hatósági buzavona kerültesseék.

Elraboltak egy leányt. Ujabbán Bács-Földváron akadt egy erőszakos szerelmes. Nem adtak neki szíve választottját és ő cimborái segítségével erőszakkal vitte magával a leányt, aki bizony a legszebb leányok egyike volt Bács-Földváron. Este felé járt az idő. Zarity Emilia 15 éves hajadon hazafelé igyekezett. Az utcán hirtelen utját állta a szerelmes legény, Erdőm Miksa és annak cimborái Petróv István, Zarity Rudolf és Murkov Miklós. Valamennyien közrefogták a leányt és magukkal hurcolták. A leányt a szerelmes legény több napon át magánál tartotta és végre is a hatóság adta vissza a megrémült szülőknél. A legényeket bejelentették személyes szabadság megsértésének büntetése miatt az óbecsei kir. járásbírósnak.

Nagy a pótdadó. O-Becsén sok baj van a száz percentes községi pótdadó miatt. A külvárosi, szegényebb osztály valóságilag ellenszegül a pótdadó behajtásának. A legutóbbi közs. képviselőtestületi gyűlésen a kültekeseknek egy olyan kérvénye került tárgysorra, a melyben a pótdadó leírását kéri, még pedig azért, mert ők nem kaptak a felosztott járásból egy talpalatnyit sem. E közgyűlésre közel 200 külvárosi érdekelt ember jött be a nagyterembe és ott várta be a városatyák döntését. Nagyon természetesen a község közel 500 polgárának nem irhatja le az adóját, de anyai kedvezményt adtak a képviselők, hogy a három év óta összegyűlt adójuk végrehajtását szeptember hó 1-ig felfüggesztik. Így a lazongó kültekéseket némileg lecsillapították. De erre ismét az iparosok, a kik szintén mitsem kaptak a járásból, állanak elő hason kérelemmel. Csak most már az a kérdés, ha vajjon az egy 6-800 ember által nem fizetett pótdadó hátralek, nem fogja-e a község pénzügyi egyensúlyát megintatni?!

Pályázat. A szabadkai adóhivatalnál adótsízt állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények 2 hét alatt nyújthatók be.

Szinészet B.-Almásán. Tolnay Gyula szin-társulata 7-én kis számú közönség előtt Csiky G. nagybátásu szinművét a „Vasembert” adta elő, melyben Tolnay Gy. mint Bárdi Gábor és Tolnayné mint Edith, temperamentumos játékaikkal nagy hatást értek el, különösen Tolnayné elragadó játéka tetszett. Jók voltak még Radó Béla (Andor) és Perényi Mihály, Szentgáli báró szerepében. E hó 8-án Tolnayné jutalomjátékául szinre hozott Herczeg F. „Gyurkovits lányok” c. mulattató életképe. Ebben is az est hősnője Tolnayné volt, kit a közönség, rövid ittéléte alatt már is megkedvelt természetű játéka miatt. Csak az a baj, hogy ez volt a társulat itteni utolsó előadása. Innen a jobb sorsot érdemlő társulat Mélykutra megy.

Furfangos cigány. Lakatos József zombori cigány 3 disznót lopott Batán. Tudta, hogy bajos azokat Zomborban értékesíteni és így elhajította Bajára, ahol Köln János korcsmáros személyében vevőre is talált. A rendőrség, a zombori kapitányság megkeresésére, ugy az eladót, mint a vevőt kinyomozta.

Csaló cigányasszony. Szabó Klára kunbajai születésű, szemrevaló fiatal leány, panaszt tett a rendőrségnél, hogy Lakatos Teréz többszörösen büntetett cigányasszony rúdul becsapta őt. Megtudva valahogyan, hogy a leány gyengéd vonzalommal viseltetik egy fiatal ember iránt, addig járt a nyakára, míg tele beszélte a fülét, hogy ő érti a módját, hogyan szeretheti meg vőlegényének a fiatal embert, a kit szeret. A leány lépre ment titokban találkozása a csaló cigányasszonnyal, a ki különféle uton módon ámitotta, tojást tört fel, a melybe a leánynak pénzt kellett tenni, seprtt fölöltötetett férfiruhába és a ruha zsebébe pénzt kellett rakni, szóval ámitotta a hiszekeny leányt, a hogy akarta, ugy annyira, hogy rövid idő alatt 172 korona készpénzt es mintegy 400 korona ingóság: csalt ki tőle. A mikor már mindenből kifosztotta, Budapestre küldte szolgálatba, a honnan a leány még mindig pénzt küldött a cigányasszonnyal. Egyszer csak megunta a leány a várakozást, hazajött, elment a csaló asszonyhoz, hogy tegyen már valamit, mert tovább nem engedni magát zsarolni, sőt, a mikor megtudta, hogy rokonait megzsarolta, a rendőrséghez fordult, hogy óvja meg a további csalásoktól. A rendőrség beidézta a cigányasszonyt, a ki azonban mindent letagadott, de a bizonyítékok ellene szóltak, ugy hogy család es zsarolás miatt megindították ellene a büntügyi vizsgálatot.

Öngyilkosság Ó-Becsén. Domonkos Péter földműves házában padlásán felakasztotta magát. Este elment hazulról azzal, hogy elmegy az egyik gabona kereskedőhöz pénzt kérni, mert a községi pótdadó kell fizetni. A gazda nem tért baba s reggel talált rá a padlásán, a hol kötélen lógott holtteste. Ugy látszik Domonkos nem kapott pótdóra való pénzt és hogy a végrehajtást ne lássa, vált meg az életől.

Egy gonosztevő letartóztatása. Egy hirdett gonosztevőt tartóztatott le a titeli rendőrség, aki garzálkodásai által valósággal veszedelme volt a környék lakosságának. Régióta üldözték már s nem régieben sikerült is elfogni. Akkor a titeli városbázára vitték a hirdett gonosztevőt, aki azonban még aznap megszökött onnan. Azóta folyton üldözték s nagy fáradság után végre sikerült azt másodsorú is kézrekeríteni. E második üldözésnél suiyos sértést szenvedett egy rendőr, aki közel talált jutni a gonosztevőhöz. Tudósítónk a gonosztevő elfogatásáról ezeket jelenti: Hosszu időn át valósággal réme volt a titeli közönségnek Kovacevics Izsák, aki ellen épen azért hadjáratot folytatott a rendőrség. Egy alkalommal sikerült is azt ártalmatlanná tenni. Letartóztaták és a titeli rendőrség börtönébe kísérték, ahonnan azonban az még azon napon megszökött. A rendőrség újhol üldözöbe vette a gonosztevőt. Hosszas nyomozás után reá is akadtak. Popor János rendőr szembezállt a gonosztevővel, aki erre megtámadta üldözőjét. Ugyesen kirántotta annak szuronyát s azzal kiszúrta a rendőr szemét, majd a fejét szabdalta össze az éles fegyverrel. A többi rendőrnek is végre sikerült letartóztatni a veszedelmes embert, akit aztán erősen megkötözve, az újvidéki kir. ügyészség börtönébe kísérték. A megsebesített rendőrt a városi kórházba szállították, ahol az most élet-halál között lebeg.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

329. szám.

kig. 1900.

Pályázat.

Pivnicán egy 720 korona évi készpénz fizetéssel javadalmazott gyalogrendőri állás jött tresszébe.

Az ezen állást elnyerni óhajtok kérvényeket **1900. évi március hó 31-ig** ezen eljárásságnal nyújtsák be s igazolják, hogy védkötelezettségüknek megfeleleltek, hogy életévük 24-60. közötti, hogy feddhetlen erkölcsű és rovtalan előéletű, teljesen egészséges, irni és olvasni tudó magyar állampolgárok, szerbül vagy tótul is beszélnek.

Pivnicán, 1900. évi március hó 9-én.

Lovassy Ödön,
jegyző.

Kovacevics Márkó,
bíró.

Arverési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak f. évi január hó 5-én kelt 108827/1899. számú magas rendelete alapján közhírré tételük, hogy a palánka-illoki révjoghoz tartozó Illok községben fekvő volt revház es telek, mely az illoki 489. sz. tjkvben 572. hr. sz. alatt és 643/568. házszám alatt fekszik s 72 □ öl területet képvisel: a palánka kir. adóhivatal helyiségeiben folyó évi április hó 5-én délelőtti 10 órakor nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adni.

Kikiáltási ár: 400 korona.
Felhívtnak venni szándékozik, hogy az árverés idejére és helyén pontosan megjelölve, az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10% át vagyis 40 koronát bánatpénzzel a kikiáltott kincstári képviselő kezébe tegyenek le, mert bánatpénz nélkül az árverésben egyrészt résztvenni nem lehet, másrészt pedig utóajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

Arverés befejeztével a legtöbbet ígérőnek bánatpénze a kir. adóhivatal pénztárába bevételük, a kevesebbet ígérők bánatpénzei a letevőknek azonnal visszafizettetnek.

Az ajánlat a legtöbbet ígérőt azonnal kötelezi, a kincstárt pedig csak attól az időtől kezdve, melyben az árverés eredménye a törvényhozás által jóváhagyott, az eladási szerződés megkötését, vevő által a megajánlott vételár a palánka kir. adóhivatalnál egyidejűleg lefizettetett.

Ugyanakkor fog vevő a birtokba is beocsátatni s részére az átkebelezési engedély is kiadatni.

A részletesebb feltételek a palánka kir. adóhivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zombor, 1900. évi március hó 5-én.
Kovács,
p. h. igazgató h.

2-1
315. szám.
1900.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi miniszter urnak a megfelelő rovaton felsorolt számú magas rendeletei alapján az Apatin melletti teleközségben az 1900. évben emelendő 75 telepes ház építéséhez szükséges, alább megnevezett munkálatok és anyagszállításoknak biztosítására az apatini m. kir. kincstári ispánság hivatalos helyiségeiben 1900 évi március hó 23-án délelőtti 8 órakor kezdődő zárt írásbeli versenyárgyalások fognak tartatni.

- Vállalathoz adatként:
- 6277/1900. F. M. sz. 920,000 drb vályog előállítás a teleközség helyén.
 - 6278/1900. F. M. sz. 900,000 drb téglá előállítás a teleközség helyén.
 - 6271/1900. F. M. sz. A 75 házhoz szükséges föld- és kőmívés munkák.
 - 6275/1900. F. M. sz. 300 mm-ás I. minőségű oltatlan mész és 20 mm-ás román cement szállítása az építés helyszínére.
 - 6279/1900. F. M. sz. 470,000 drb fedél- és 4500 drb orom cserépek a helyszínére való szállítása.
 - 6273/1900. F. M. sz. A 75 telepes házhoz végzendő cserépfedési munkálatok.
 - 6280/1900. F. M. sz. 1725 m. szemecses építőhomok szállítása.

Az 1. és 2. tétel alatti munkálatokhoz a szükséges földet, pelyvát, szalmát és tüzelőanyagot a kincstár adja. Az 1., 2., 3. és 6. tétel alatti munkálatok és anyag-előállításoknál nemcsak az összes anyag és munkákra nyújthatók be ajánlatok, hanem kisebb részletekre is. A vállalkozni szándékozik által beadott ajánlatok csak azon esetben vétetnek figyelembe, ha a versenyárgyalási hirdetményben megjelölt helyen és a kitűzött határidőig adatként be.

Táviratok jogérvényes ajánlatoknak semmi körülmények között el nem fogadtatnak.

A sajátkezűleg aláírt ajánlatba kiteendő: az ajánlattevőnek vagy ajánlattevőknek neve, illetve nevei, a polgári állás, a lakhely, az ajánlattevő cég neve, kiteendő továbbá tisztán és minden kételyt kizáró módon számokkal és betűkkel, a versenyárgyalási hirdetményben foglalt megjelölés szerint azon egységi ár, illetve egységi árak, melyért ajánlattevő a munkát vagy szállítást elvállalni hajlandó. Ezenkívül az ajánlatnak tartalmaznia kell az ajánlattevő abbéli nyilatkozatát, hogy az építési terveket, az előmeret és költségvetést, az általános és részletes építési feltételeket, a helyi viszonyokat teljesen ismeri, végül csatolandó az ajánlatához az 5% bánatpénz letételéről szóló elismervény.

A bánatpénzek a zombori m. kir. adóhivatalnál teendőek le.

Minden ajánlattevő az ajánlatok beadására kitűzött határidőnapotól számított 6 hétig kötve marad ajánlatához még az esetben is, ha a nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi miniszter ur vagy megbízott közege a munkálatok vagy szállítások biztosítása iránt időközben mással bocsátkoznék tárgyalásba.

Az a nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi miniszter urnak tetszésétől függ, a benyújtott ajánlatot az ajánlati összegre való tekintet nélkül el, vagy el nem fogadni és az ajánlattevő nem követelhet kárpótlást azért, mert ajánlata el nem fogadtatott.

A bármely oknál fogva el nem fogadhatónak ítélt ajánlatához csatolt bánatpénz visszaadatik, de egyik ajánlattevő sincs jogosítva bánatpénzét az ajánlatok beadására kitűzött határidőnapotól számított 6 hét lefolyása előtt visszakövetelni.

Az ajánlatok és azok mellékletei szabályszerűen felbélyegezendők.

A részletes feltételek és tervek az alulírott hivatalnál a versenyárgyalás előtt a hivatalos órákban tekinthetők.

Apatinban, 1900. évi március hó 8-án.

2-1
M. kir. kincstári ispánság.

Hirdetmény.

Az első vaskuti segélyszövetkezet igazgatósága, a felügyelő-bizottsági tagokkal egyetemben, március hó 5-én tartott gyűlésén átvizsgálta a szövetkezet 1899 ik évi zárszámadását, azt helyesnek találta és határozott: I. Az évi közgyűlés március hó 22-én reggeli 10 órakor lesz megkezdve, melyre az összes részvényesek meghívtnak. II. A közgyűlés tárgyai a következők: a) A gyűlési elnök és jegyző választása. b) Igazgatói és felügyelő-bizottsági jelentés a lefolyt üzletéről. c) A zárszámadási mérleg bemutatása és esetleg a fölmentés megadása, nemkülönben a tiszta jövedelem elosztása feletti intézkedés az alapszabályok 25. § a értelmében. d) Aligazgató, igazgatósági tagok, póttagok és cégjegyzők választása. e) A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére választatik két tag a részvényesek sorából.

Végül intézkedett alulírott igazgatóság és felügyelő-bizottság, hogy a kereskedelmi törvény 243. §. 2. pontjában kövart összes zárszámadási okmányok, melyek részletesen és tüzetesen átvizsgáltattak, 8 napon át a szövetkezet helyiségeiben közszemlére kitétessenek.

Kelt Bács-Vaskuton, 1900. évi március hó 5-én.

Pilger Nándor,
igazgató.

3-1

Vagyon. Zármerleg az első vaskuti segélyszövetkezetétől 1899 évi január 1-től december 31-ig. Teher.

	frt	kr		frt	kr
Egyenleg 1899. évi december hó végén	358	84	Részvénytőke-számla s kamatok	44114	98
Kötvényekben	111008	—	Betétek számlája a tőkésített kamatokkal	52741	56
Ingatlan (ház)	1650	—	Visszleszámítolási számla	12900	—
Butor és felszerelések értéke 20% levonása után a használatért	206	16	Alaptőke számla	2290	40
			Tartalékalap számla	393	81
			Tiszta nyeresemény 2235 részvény közt felosztva a részvény 35 kr	782	25
	113223	—		113223	—

Pilger Nándor s. k.,
igazgató.

Szauter Gyula s. k.,
szövetk. jegyző.

Stehli Sebestyén s. k.,
pénztárnok.

Raile Ferenc s. k.,
pénztárnok.

A fő- és segédkönyvekkel összeegyeztetve, összhangzó és helyesnek találtatott.
Bács-Vaskuton, 1900. évi március hó 5-én.

Raile Antal s. k.,
fel. biz. tag.

Grünfelder Ferenc s. k.,
fel. biz. tag.

Krisztmann István s. k.,
fel. biz. tag.

Sima szőlővessző eladás.

Gróf Chotek Rezső futtaki szőlőtelepén a következő fajú szőlővesszők eladók:

Mézes fehér	ezre	12 korona
Chasselas fehér	12	"
Barducis	14	"
Thomery	14	"
Bulchery	14	"

normális mértékben, míg a készlet tart.

Megrendelések az uradalmi igazgatósághoz **Futtakra** (Bács-Bodrogh megye) címzendők.

Árlejtségi hirdetmény.

Alulírott község előjárósága részéről közhírré tételük, miszerint Sztanisics község képviselőtestületének 26. kgy. 1898. számú határozata folytán egy tanterem építésének biztosítása céljából **folyó évi március hó 17-én d. e. 9 órakor** Sztanisics községbázánál nyilvános szóbeli versenyárgyalás fog tartatni, melyre a vállalkozók ezennel meghívtnak.

Árlejtseni kivánok tartoznak a 2238 frt 41 krban megállapított előirányzati összeg, miut kikiáltási árnak megfelelő 10% át az árlejts megkezdése előtt bánatpénzzel letenni.

A törvényhatóságilag jóváhagyott terv és költségvetés, ugy egyéb feltételek az árlejts napjáig a község jegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Sztanisics, 1900. február 16-án.

3-3
Előjáróság.

Könyvelő kerestetik,

ki a magyar, német és szerb nyelvet beszél és a magyar és német írásban jártas és könyvelői minőségben már alkalmazva volt. Ajánlatát fizetési igényei kitüntetésével és bizonyítványával ellátva küldje be.

Gerber Nándor

sörfőzde

Ó-Becse.

Bérleti hirdetmény.

A Rádfai gazdaság, a pécsvaiszlói országot mellett, Baranya-Baksa község határában, mintegy 1767 (1200 □ öles) hold, tulnyomólag szántóföld, f. évi október 1-től fogva 6 vagy 12 évre bérbeadó.

Bővebb szóbeli értesítéssel szolgál vállalkozóknak **Lösch János** uradalmi felügyelő **Siklóson** vásárnap, szerdai és pénteki napokon a délelőtti órákban vagy bármikor írásban.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvmdájából.

1800. szám.
kig. 1900.

Árlejtségi hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának 1899. évi december hó 21-én 2329 közgy. számú határozatával Pivnicza községében az ottani községbázának átalakítása, valamint levéltári, anyakönyvi és pénztári helyiségekkel való kötelező kibővítése elrendellett.

Az árlejtségi feltételek a következők:
1. Ezen építmények vállalkozás utján biztosítása végett a hódásági főszolgabírói hivatalban ezennel **1900. évi március hó 25-ik napjának délelőtti 10 órájára** kitűzött csakis írásbeli zárt ajánlatok elfogadása mellett árlejts fog tartatni.

A községbázának átalakítási és kibővítési költségei 13419 frt 41 kr, azaz 26838 korona 82 fillérben vannak előirányozva.

Az írásbeli zárt ajánlatokban kiemelendő és hangsúlyozandó, hogy ajánlattevő az árlejtségi feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

2. Vállalkozni szándékozik a kellő időben beadandó írásbeli zárt ajánlatukhoz az előirányzati összegnek megfelelőleg 10%-nyi bánatpénzt és pedig 1341 frt 94 krt, azaz 2683 korona 88 fillért készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban csatolni tartoznak.

3. Az építési tervek és előmeret, költségvetések, ugy az árlejtségi feltételek a hódásági főszolgabírói hivatalos órák alatt naponként megtekinthetők.

4. Vállalkozóval az árlejts eredményéhez képest kötendő szerződés a községre nézve csakis a vármegyei törvényhatósági bizottságnak jóváhagyása után lesz kötelező.

5. Az árlejts eredményéhez képest a község a vállalkozónak a községi pénztárból a fizetéseket következő részletekben tartozik teljesíteni és pedig: 1/4 részt, ha az új épület falai ablakmagasságban lesznek, 1/4 részt, ha az épület tető alatt lesz, 1/4 részt, ha az épület kész, az utolsó 1/4 részt akkor, ha a tervszerűen felépített épület a tekintetes vármegyei hatóság szakközvege által felülvizsgáltatik, illetőleg utófelülvizsgáltatik és az épület ellen kifogás nem emeltetik.

Az összes munka teljesítésének határidejéül 1900. évi október hó 15-ik napja tűzetik ki.

6. Vállalkozó köteles a feltételeket és terveket pontosan betartani.

7. A bánatpénz a tekintetes vármegyei hatóság által történt felülvizsgálat, illetve utófelülvizsgálat alapján csak külön utalvány alapján lesz kifizetendő.

8. Lekötelezi magát vállalkozó a tervezett épületeket a kitűzött határidő alatt tervszerűleg tökéletesen helyreállítva átadni.

9. A különféle építőanyag szállításáról és napszámokról köteles vállalkozó saját költségén gondoskodni.

10. Vállalkozó beleegyezését adja, hogy bánatpénze saját kárára és veszélyére gyümölcsösztetés végett a hódásági takarékpénztárban elhelyeztessék.

11. Az építési szerződés kötéséhez, mellékleteibe, árlejtségi jegyzőkönyvhöz, valamint a kiállítandó nyugtatványokra szükségesül szabályszerű bélyegeket, illetőleg ezek költségeit vállalkozó sajátjából tartozik viselni.

12. Az építés teljes épségéért a vállalkozó a felülvizsgálat, illetve utófelülvizsgálatról számítandó egy évig jótallni tartozik, mely idő alatt köteles mindazon hiányokat, melyek nem rendes elhasználás folytán, hanem hiányos munka, vagy rossz és hibás anyag, vagy általában a vállalkozó hibája miatt az épületen keletkeztek, saját költségén kijavíttatni, mert ellenesben a hiányok vállalkozó terhére és veszélyére pótolatni fognak és az ebből származó költségek vállalkozó biztosítékából, illetve bánatpénzéből lesznek fedezendőek.

13. Az építési tervek és költségelőirányzatokért a szakértőnek eddig összesen fizetett összeget köteles a vállalkozó megtéríteni, illetőleg ezen összeg követeleséből leszámíttatni fog.

14. A főszolgabíró föntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők között szabadon választás és az építkezési munkálatokat olyan vállalkozónak is kiadhatja, kinek ajánlata ugyan magasabb, de személyében nagyobb biztosítékot talál.

Kelt Hódásághon, 1900. évi március hó 5-én.

Szemző Károly,
főszolgabíró.

5685. sz.
I. 1900.

Arverési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszternek f. évi január hó 5-én kelt 108827/1899. számú magas rendelete alapján közbírák telerik, hogy a palánka-illoki révjoghhoz tartozó illok községben fekvő volt revház és telek, mely az illoki 489. sz. tjkvben 572. hr. sz. alatt és 643/568. házszám alatt fekszik s 72 □ öl területtel képvisel: a palánkai kir. adóhivatal helyiségében folyó évi április hó 5-én délelőtti 10 órakor nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Kikiáltási ár: 400 korona.

Felbírtnak venni szándékozik, hogy az árverés idejére és helyén pontosan megjelenve, az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10% át vagyis 40 koronát bánatpénzzel a kikiáltott kincstár képviselő kezébe tegyenek le, mert bánatpénz nélkül az árverésben egyrészt résztvenni nem lehet, másrészt pedig utóajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

Árverés befejeztével a legtöbbet ígérőnek bánatpénze a kir. adóhivatal pénztárába bevetetik, a kevesebbet ígérők bánatpénzei a letevőknek azonnal visszafizettetnek.

Az ajánlat a legtöbbet ígérőt azonnal kötelezi, a kincstár pedig csak attól az időtől kezdve, melyben az árverés eredménye a törvényhozás által jóváhagyott, az eladási szerződés megkötött, vevő által a megajánlott vételár a palánkai kir. adóhivatalnál egyidejűleg lefizetett.

Ugyanakkor fog vevő a birtokba is bebocsáttatni s részére az átkebelezési engedély is kiadandó.

A részletesebb feltételek a palánkai kir. adóhivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zombor, 1900. évi március hó 5-én.

K o v á c s,
p. tt. igazgató h.

2-1

315. szám.
1900.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi miniszter urnak a megfelelő rovaton felsorolt számú magas rendelete alapján az Apatin melletti teleközségben az 1900. évben emelendő 75 telepes ház építéséhez szükséges, alább megnevezett munkálatok és anyagszállításoknak biztosítására az apatini m. kir. kincstári ispánság hivatalos helyiségében 1900 évi március hó 23-án délelőtti 8 órakor kezdődő zárt írásbeli versenyárgyalások fognak tartatni.

Vállalathoz adandó:

- 6277/1900. F. M. sz. 920,000 drb vályog előállítás a teleközség helyén.
- 6278/1900. F. M. sz. 900,000 drb téglá előállítás a teleközség helyén.
- 6271/1900. F. M. sz. A 75 házhoz szükséges föld- és kőmívemunkák.
- 6275/1900. F. M. sz. 300 mmáza I. minőségű oltatlan mész és 20 mmáza román cement szállítása az építés helyszínére.
- 6279/1900. F. M. sz. 470,000 drb fedél- és 4500 drb orom cserépek a helyszínére való szállítása.
- 6273/1900. F. M. sz. A 75 telepes házhoz végzendő cserépfedési munkálatok.
- 6280/1900. F. M. sz. 1725 m. szemcsés építőhomok szállítása.

Az 1. és 2. tétel alatti munkálatokhoz a szükséges földet, pályát, szalmát és tüzelőanyagot a kincstár adja. Az 1., 2., 3. és 6. tétel alatti munkálatok és anyag-előállításoknál nemcsak az összes anyag és munkákra nyújthatók be ajánlatok, hanem kisebb részletekre is. A vállalkozni szándékozik által beadott ajánlatok csak azon esetben vétetnek figyelembe, ha a versenyárgyalási hirdetményben megjelölt helyen és a kitűzött határidőig adandó be.

Táviratok jogérvényes ajánlatoknak semmi körülmények között el nem fogadhatók. A sajtaközleg aláírt ajánlatba kiteendő: az ajánlattevőnek vagy ajánlattevőknek neve, illetve nevei, a polgári állás, a lakhely, az ajánlattevő cég neve, kiteendő továbbá tisztán és minden kétséget kizáró módon számokkal és betűkkel, a versenyárgyalási hirdetményben foglalt megjelölés szerint azon egységi ár, illetve egységi árak, melyet ajánlattevő a munkát vagy szállítást elvállalni hajlandó. Ezenkívül az ajánlatnak tartalmaznia kell az ajánlattevő abbéli nyilatkozatát, hogy az építési terveket, az előmérlet és költségvetést, az általános és részletes építési feltételeket, a helyi viszonyokat teljesen ismeri, végül csatolandó az ajánlatához az 5% bánatpénz letételéről szóló elismervény.

A bánatpénzek a zombori m. kir. adóhivatalnál teendők le. Minden ajánlattevő az ajánlatok beadására kitűzött határidőnapotól számított 6 hétig kötvé marad ajánlatához még az esetben is, ha a nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi miniszter ur vagy megbízott közege a munkálatok vagy szállítások biztosítása iránt időközben mással bocsátkoznék tárgyalásba.

Az a nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi miniszter urnak tetszésétől függ, a benyújtott ajánlatot az ajánlati összegre való tekintet nélkül el, vagy el nem fogadni és az ajánlattevő nem követelhet kárpótlást azért, mert ajánlata el nem fogadott.

A bármely oknál fogva el nem fogadhatónak ítélt ajánlatához csatolt bánatpénz visszaadatik, de egyik ajánlattevő sincs jogosítva bánatpénzét az ajánlatok beadására kitűzött határidőnapotól számított 6 hét lefolyása előtt visszakövetelni.

Az ajánlatok és azok mellékletei szabályszerűen felbélyegezendők.

A részletes feltételek és tervek az alulírott hivatalnál a versenyárgyalás előtt a hivatalos órákban betekinthezők.

Apatinban, 1900. évi március hó 8-án.

2-1

M. kir. kincstári ispánság.

Hirdetmény.

Az első vaskuti segélyszövetkezet igazgatósága, a felügyelő-bizottsági tagokkal egyetemben, március hó 5-én tartott gyűlésén átvizsgálta a szövetség 1899-ik évi zárszámadását, azt helyesnek találta és határozott: I. Az évi közgyűlés március hó 22-én reggeli 10 órakor leszen megtartva, melyre az összes részvényesek meghívotnak. II. A közgyűlés tárgyai a következők: a) A gyűlési elnök és jegyző választása. b) Igazgatói és felügyelő-bizottsági jelentés a lefolyt üzletéről. c) A zárszámadási mérleg bemutatása és esetleg a fölmentés megadása, nemkülönben a tiszta jövedelem elosztása feletti intézkedés az alapszabályok 25. § a értelmében. d) Aligazgató, igazgatósági tagok, póttagok és cégjegyzők választása. e) A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére választatik két tag a részvényesek sorából.

Végül intézkedett alulírott igazgatóság és felügyelő-bizottság, hogy a kereskedelmi törvény 243. §. 2. pontjában követelt összes zárszámadási okmányok, melyek részletesen és tüztesen átvizsgáltattak, 8 napon át a szövetséget helyiségében közszemlére kitétessenek.

Kelt Bács-Vaskuton, 1900. évi március hó 5-én.

Pilger Nándor,
igazgató.

Vagyon. Zármerleg az első vaskuti segélyszövetkezettől 1899 évi január 1-től december 31-ig. Teher.

	frt	kr		frt	kr
Egyenleg 1899. évi december hó végén	358	84	Részvénytőke-számla s kamatok	44114	98
Kötvényekben	111008	—	Betétek számlája a tőkésített kamatokkal	52741	56
Ingatlan (ház)	1650	—	Viasszámítolási számla	12900	—
Butor és felszerelések értéke 20% levonása után a használatért	206	16	Alaptőke-számla	2290	40
			Tartalékalap számla	393	81
			Tiszta nyeresemény 2235 részvény közt felosztva á részvény 35 kr	782	25
				113223	—
	113223	—		113223	—

Pilger Nándor s. k.,
igazgató.

Szauter Gyula s. k.,
szövetk. jegyző.

Stehli Sebestyén s. k.,
pénztárnok.

Raile Ferenc s. k.,
pénztárnok.

A fő- és segédkönyvekkel összeegyeztetvén, összhangzó és helyesnek találtatott. Bács-Vaskuton, 1900. évi március hó 5-én.

Raile Antal s. k.,
fel. biz. tag.

Grünfelder Ferenc s. k.,
fel. biz. tag.

Krisztmann István s. k.,
fel. biz. tag.

Sima szőlővessző eladás.

Gróf Chotek Rezső futtaki szőlőtelepén a következő fajú szőlővesszők eladóak:

Mézes fehér	ezre	12 korona
Chasselas fehér	12	"
Barducis	14	"
Thomery	14	"
Bulchery	14	"

normális mértékben, míg a készlet tart.

Megrendelések az uradalmi igazgatósághoz **Futtakra** (Bács-Bodrogh megye) címzendők.

Árlejtsési hirdetmény.

Alulírott község előjárósága részéről közhírré tétetik, miszerint Sztanisics község képviselőtestületének 26/kgy. 1898. számú határozata folytán egy tanterem építésének biztosítása céljából **folyó évi március hó 17-én d. e. 9 órakor** Sztanisics községében nyilvános szóbeli versenyárgyalás fog tartatni, melyre a vállalkozók ezennel meghívotnak.

Árlejtseni kívánók tartoznak a 2238 frt 41 krban megállapított előirányzati összeg, mint kikiáltási árnak megfelelő 10% át az árlejts megkezdése előtt bánatpénzzel letenni.

A törvényhatóságilag jóváhagyott terv és költségvetés, ugy egyéb feltételek az árlejts napjáig a község jegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Sztanisics, 1900. február 16-án.

3-3

Előjáróság.

Könyvelő kerestetik,

ki a magyar, német és szerb nyelvet beszéli és a magyar és német írásban jártas és könyvelői minőségben már alkalmazva volt. Ajánlatát fizetési igényei kitüntetésével és bizonyítványával ellátva küldje be.

Gerber Nándor
sörfőzde

Ó-Becse.

3-1

Bérleti hirdetmény.

A Rádfai gazdaság, a pécsvaiszlói országot mellett, Baranya-Baksa község határában, mintegy 1767 (1200 □ öles) hold, tulnyomólag szántóföld, f. évi október 1-től fogva 6 vagy 12 évre bérbeadó.

Bővebb szóbeli értesítéssel szolgál vállalkozóknak **Lösch János** uradalmi felügyelő **Siklóson** vasárnapi, szerdai és pénteki napokon a délelőtti órákban vagy bármikor írásban.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

1800. szám.
kig. 1900.

Árlejtsési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának 1899. évi december hó 21-én 2329 közgy. számú határozatával Pivnica községében az ottani községbáznak átalakítása, valamint levéltári, anyakönyvi és pénztári helyiségekkel való kötelező kibővítése elrendeltetett.

Az árlejtsési feltételek a következők:

1. Ezen építmények vállalkozás utáni biztosítása végett a hódsgábi főszolgabírói hivatalban ezennel 1900. évi március hó 25-ik napjának délelőtti 10 órájára kitűzött csakis írásbeli zárt ajánlatok elfogadása mellett árlejts fog tartatni.

A községbáznak átalakítási és kibővítési költségei 13419 frt 41 kr, azaz 26838 korona 82 fillérben vannak előirányozva.

Az írásbeli zárt ajánlatokban kiemelő és hangsúlyozandó, hogy ajánlattevő az árlejtsési feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

2. Vállalkozni szándékozik a kellő időben beadandó írásbeli zárt ajánlatukhoz az előirányzati összegnek megfelelőleg 10%-nyi bánatpénzt és pedig 1341 frt 94 krt, azaz 2683 korona 88 fillért készpénzben, vagy elfogadható értékpapírokban esatolni tartoznak.

3. Az építési tervek és előmérlet, költségvetések, ugy az árlejtsési feltételek a hódsgábi főszolgabírói hivatalos órák alatt naponként megtekinthetők.

4. Vállalkozóval az árlejts eredményéhez képest kötendő szerződés a községre nézve csakis a vármegyei törvényhatósági bizottságnak jóváhagyása után lesz kötelező.

5. Az árlejts eredményéhez képest a község a vállalkozónak a községi pénztárból a fizetéseket követelő részletekben tartozik teljesíteni és pedig: 1/4 részt, ha az új épület falai ablakmagasságban lesznek, 1/4 részt, ha az épület tető alatt lesz, 1/4 részt, ha az épület kész, az utolsó 1/4 részt akkor, ha a tervszerűen felépített épület a tekintetes vármegyei hatóság szakközvege által felülvizsgáltatik, illetőleg utófelülvizsgáltatik és az épület ellen kifogás nem emelhetik.

6. Vállalkozó köteles a feltételeket és terveket pontosan betartani.

7. A bánatpénz a tekintetes vármegyei hatóság által történt felülvizsgálat, illetve utófelülvizsgálat alapján csak külön utalvány alapján lesz kifizetendő.

8. Lekötélteti magát vállalkozó a tervezett épületeket a kitűzött határidő alatt tervszerűleg tökéletesen helyreállítva átadni.

9. A különféle építőanyag szállításáról és napszámokról köteles vállalkozó saját költségén gondoskodni.

10. Vállalkozó beleegyezését adja, hogy bánatpénze saját kárára és veszélyére gytműöcsöztesse végett a hódsgábi takarékpénztárban elhelyeztesse.

11. Az építési szerződés kötéséhez, mellékleteihez, árlejtsési jegyzőkönyvhöz, valamint a kiállítandó nyugtatóványokra szülséglenő szabályszerű bélyegeket, illetőleg ezek költségeit vállalkozó sajátjából tartozik viselni.

12. Az építés teljes épségeért a vállalkozó a felülvizsgálat, illetve utófelülvizsgálatról számítható egy évig jótállni tartozik, mely idő alatt köteles mindazon hiányokat, melyek nem rendes elhasználás folytán, hanem biányos munka, vagy rossz és hibás anyag, vagy általában a vállalkozó hibája miatt az épületen keletkeztek, saját költségén kijavíttatni, mert ellenesben a hiányok vállalkozó terhére és veszélyére pótolatni fognak és az ebből származó költségek vállalkozó biztosítékából, illetve bánatpénzéből lesznek fedezendők.

13. Az építési tervek és költségelőirányzatokért a szakértőnek eddig összesen fizetett összeget köteles a vállalkozó megtéríteni, illetőleg ezen összeg követeléséből leszámíttatni fog.

14. A főszolgabíró föntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők között szabadon választhat és az építkezési munkálatokat olyan vállalkozónak is kiadhatja, kinek ajánlata ugyan magasabb, de személyében nagyobb biztonítékot talál.

Kelt Hódsgábon, 1900. évi március hó 5-én.

Szemző Károly,
főszolgabíró.

3-1

3-1